

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА, ЕНЕРГЕТИКАТА И ТУРИЗМА

**Доклад за изпълнението
на националните индикативните цели за потреблението
на биогорива и други възобновяеми горива в
транспорта през 2009 г.**

Април 2010, София

Този доклад е разработен в съответствие с изискванията на чл. 23, ал. 2 от Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата (ЗВАЕИБ).

В изпълнение на чл. 4, ал. 1 от Директива 2003/30/ЕО на Европейския Парламент и Съвета от 8 май 2003 г. за насърчаване използването на биогорива и други възобновяеми горива в сектор Транспорт и съгласно чл. 5, ал. 1, т. 9 от ЗВАЕИБ и чл. бв. ал. 1 от Наредбата относно съдържанието, структурата, условията и реда за предоставяне на информацията, предвидена в правото на Европейските общности в областта на енергетиката, на институции на Европейските общности (приета с ПМС № 332 от 11.12.2006 г., обн., ДВ, бр. 106 от 27.12.2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз - 1.01.2007 г., доп., бр. 57 от 13.07.2007 г., изм. и доп., бр. 20 от 26.02.2008 г.), приетият от Министерския съвет Доклад за изпълнението на националните индикативни цели за потреблението на биогорива и други възобновяеми горива в транспорта ще бъде представен в Европейската комисия.

МЕРНИ ЕДИНИЦИ

ktoe	хиляди тона нефтен еквивалент
t (т)	тон
Kt (кt)	хиляди тона
Ha (ха)	хектар
t/ha	тона на хектар
(т/ха)	тона на хектар
g I/100 g	грама йод на 100 грама

ОПРЕДЕЛЕНИЯ

- **Използвана земеделска площ** включва: обработваемата земя, трайните насаждения, постоянно затревените площи, семейни градини и оранжерийните площи.
- **Обработваема земя** са площите, които се включват в сеитбообръщение, временни ливади с житни и бобови треви и угарите.
- **Угари** са обработваеми земи, които в годината на наблюдение не се реколтират. Обработени или не, площите остават в тази категория не повече от две години.

СЪДЪРЖАНИЕ:

МЕРНИ ЕДИНИЦИ.....	3
ОПРЕДЕЛЕНИЯ	3
I. Политика за насърчаване потреблението на биогорива.....	5
I.1. Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата	5
I.2. Производство на електроенергия от биомаса	7
I.3. Закон за акцизите и данъчните складове (ЗАДС)	8
I.4. Закон за чистотата на атмосферния въздух	9
I.5. Наредба за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол.....	9
I.6. Наредба за условията и реда за подпомагане на производителите на енергийни култури	9
II. Национални цели за потреблението на биогорива	10
III. Производство и потребление на биогорива в България през 2009 г.	11
IV. Потенциал на България за производство на енергийни култури и биогорива	12
IV.1. Отглеждане на енергийни култури.....	12
IV.2. Производство на биомаса за енергийни цели.....	14
IV.3. Мощности за производство на биогорива	14
V. Заключение	14

I. Политика за насърчаване потреблението на биогорива

I.1. Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата

Законът за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата (ЗВАЕИБ) е основния национален документ, с който се регламентира политиката за насърчаване производството и потреблението на биогоривата в България.

Документът е разработен и приет през 2007 г. от 40^{-то} Народно събрание и с него са транспонирани изискванията на Директива 2001/77/ЕО за насърчаване на електроенергията, произведена от ВЕИ във вътрешния пазар на електроенергия и Директива 2003/30/ЕО относно насърчаване използването на биогорива или други възобновяеми горива в транспортния сектор.

С този нормативен акт за първи път е въведена правна регламентация на обществените отношения, свързани с насърчаване производството и потреблението на електрическа, топлинна и/или енергия за охлаждане от ВЕИ и алтернативни енергийни източници (АЕИ), както и производството и потреблението на биогорива, което ще доведе до намаляване на използваните конвенционални горива и отделяните вредните емисии.

Задължителното смесване на биогорива с течни горива от нефтен произход се осъществява само в данъчни складове, лицензирани по реда на Закона за акцизите и данъчните складове.

Биогоривата могат да се употребяват в транспортния сектор в чист вид или под формата на смеси, като съставна част на течните горива от нефтен произход за двигатели с вътрешно горене.

Потреблението на биогорива се подчинява на техническите и качествените изисквания към биогоривата и техните смеси с течни горива от нефтен произход, определени в Наредба за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол и в съответствие с приетите стандарти (за автомобилните бензини – БДС EN 228 и за дизелови горива – БДС EN 590).

Съгласно приетия през 2007 г. ЗВАЕИБ производителите и вносителите на течни горива за нуждите на транспорта са длъжни от 1 януари 2008 г. да предлагат на пазара, горива от нефтен произход, смесени с биогорива в 5 процентно съотношение, определено с наредбата по чл. 8, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух.

През 2009 г. бе констатирано, че на практика не се изпълнява законовото изискване за задължително смесване на течните горива от нефтен произход с биокомпонент и по този начин не се постига и изпълнението на заложената национална индикативна цел.

Причините, поради които не е изпълняван ЗВАЕИБ по отношение на задължителното смесване на конвенционалните горива с биогорива имат комплексен характер. Основните посочвани мотиви от засегнатите страни са следните:

- Затруднение за постигането на показателите по стандарт EN 228 при смеси на биоетанол с бензини;
- Невъведено на практика данъчно облекчение при пускането на пазара на чисти биогорива и смеси на биогорива с течни горива от нефтен произход;
- Липса на акредитирани лаборатории за проверка на качеството и състава на биогоривата, които да определят с достатъчна точност съдържанието на биокомпонент в дадената смес;
- Необходимост от технологично време за изпълнение на инвестиционните програми, осъществявани от производителите и вносителите на течни горива, свързани с техническата подготовка на системите за дистрибуция (привеждането им в съответствие с ЗВАЕИБ по отношение на процеса на смесване на биогорива с горива от нефтен произход);
- Проблем с осъществяването на контрол върху качеството на чистите биогорива и смесите на биогорива с течни горива от нефтен произход, предлагани на пазара и неналагането на санкции за неспазване на законовото изискване за смесване.

Горните обстоятелства са фактор непостигане на заложените национални индикативни цели за 2008 г. и очертават тенденция в тази насока за 2009 г.

Това наложи предприемане на съответни мерки за преодоляване на посочените проблеми и осигуряване изпълнението на изискването за смесване.

През декември 2009 г. беше приет от Народното събрание Закон за изменение и допълнение на Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата (ЗВАЕИБ), включващ следните промени:

- Въвеждане на изисквания за поетапно задължително смесване на бензини и дизелови горива от нефтен произход с биогорива;

Съгласно новоприетите изменения в Закона, лицата които пускат на пазара течни горива от нефтен произход за нуждите на транспорта са длъжни при освобождаване за потребление да предлагат горива за дизелови двигатели смесени с биогорива в процентно съотношение:

- от 1 март 2010 г. – със съдържание на биодизел минимум 2 % обемни;
- от 1 септември 2010 г. - със съдържание на биодизел минимум 3 % обемни;
- от 1 март 2011 г. – гориво за дизелови двигатели със съдържание на биодизел минимум 4 % обемни и гориво за бензинови двигатели със съдържание на биоетанол минимум 2 % обемни.

- съдържанието на биодизел и биоетанол в горивата за дизелови и бензинови двигатели не трябва да надвишава 5 % обемни.

Въведената поетапна схема е с оглед отчитане нуждите на производителите и на крайните разпространители за осигуряването на техническата възможност за смесване и запазване съответствието с показателите за качество на смесеното дизелово гориво.

- Ясно е определен контролният орган – председателят на ДАМТН или оправомощени от него лица;
- Въведени са и принудителни административни мерки и завишаване на санкциите;
- Установена е терминологична еквивалентност на разпоредбите в приложимите нормативни актове ЗВАЕИБ, Закон за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ) и Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС) с цел постигне по-голяма яснота и единство при определяне на задължените лица.

1.2. Производство на електроенергия от биомаса

За стимулиране производството на електрическа енергия от биомаса в ЗВАЕИБ са предвидени следните насърчения:

- приоритетно присъединяване на производителите на електрическа енергия към преносната и/или разпределителната мрежа;
- задължително изкупуване на произведената електрическа енергия от биомаса;
- преференциални цени на изкупуване на произведената електрическа енергия;
- срок за присъединяване не по-дълъг от заявения от производителя срок за въвеждане в експлоатация на енергийния обект.

Срокът на договорите за производители на електрическата енергия от биомаса е 15 години.

Преференциалните цени се определят от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) до 31 март всяка година.

През 2009 г. бяха определени преференциални цени за изкупуване на електроенергия произведена, чрез индиректно използване на биомаса от растителни или животински субстанции, чрез индиректно използване на енергията от битови отпадъци и чрез индиректно използване на енергия от битови-водоканални отпадъци.

Преференциалните цени за производство на електрическа енергия от биомаса са представени в таблица 1.

Таблица 1: Преференциални цени за производство на електрическа енергия от биомаса¹

	Преференциална цена, лв./MWh
Биомаса с инсталирана мощност до 5 MW:	
отпадна дървесина	217,00
отпадъци от земеделски култури	166,00
енергийни култури	187,00
Индиректно използване на биомаса от растителни или животински субстанции	
централи с инсталирана мощност до 150 kW	197,90
централи с инсталирана мощност над 150 kW до 500 kW	181,60
централи с инсталирана мощност над 150 kW до 5 MW	165,30
Индиректно използване на енергия от битови отпадъци	
централи с инсталирана мощност до 150 kW	275
централи с инсталирана мощност над 150 kW до 500 kW	264
централи с инсталирана мощност над 150 kW до 5 MW	253
Индиректно използване на енергия от битови водоканални отпадъци	
централи с инсталирана мощност до 150 kW	147
централи с инсталирана мощност над 150 kW до 500 kW	132
централи с инсталирана мощност над 150 kW до 5 MW	114

I.3. Закон за акцизите и данъчните складове (ЗАДС)

Законът за акцизите и данъчните складове (обн., ДВ, бр.91 от 15.11.2005 г., в сила от 01.01.2006г., посл. изм. и доп. бр.95 от 1.12.2009г., в сила от 01.01.2010г.) урежда облагането с акциз, както и контрола върху производството, употребата, складирането, движението и обезпечаването на стоките, подлежащи на облагане с акциз.

В Закона е регламентирана акцизна ставка за моторните горива за чистия биодизел в размер на 0 лева на 1000 литра и намалена акцизна ставка за смесите на биогорива с течни горива, които са в сила от 24 ноември 2009 г., след нотифицирането им от ЕК.

Нотифицирането бе наложително, тъй като намалените ставки са вид държавни помощи и като такива съгласно чл. 88, ал.3 от Договора за създаване на Европейската общност се прилагат само и единствено след произнасяне на Европейската комисия с положително решение относно съвместимостта им с Вътрешния пазар.

Намалената акцизна ставка, която е одобрена от ЕК е валидна за смесите на биогорива с течни горива, в които съдържанието на биокомпонент е от 4 до 5 на сто

¹ Източник: Решение № Ц-03/16.03.2009г, Решение Ц-30/07.09.2009 г. и Решение № Ц-31/07.09.2009 г. на ДКЕВР. Представените преференциални цени са без данък добавена стойност .

включително. Намалените ставки са за период от 2 години от датата на одобрението на нотификационната схема.

1.4. Закон за чистотата на атмосферния въздух

Законът за чистотата на атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 45 от 28.05.1996 г., в сила от 29.06.1996 г., посл. изм. и доп бр. ДВ 93 от 24.11.2009 г.) урежда изискванията за качеството на течните горива, в това число контрола за спазване на изискванията за качеството на течните горива при пускането им на пазара, и тяхното разпространение, транспортиране и използване.

Според ЗЧАВ Министерският съвет по предложение на министъра на икономиката, енергетиката и туризма, министъра на околната среда и водите и председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор приема наредба, определяща техническите и качествените изисквания към течните горива, нормите за съдържание на олово, сяра и други вредни вещества в тях, както и условията, реда и начина за контрол на течните горива.

1.5. Наредба за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол

В Наредбата за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол, приета с Постановление №156 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ бр. 66 от 2003 г., посл. изм. и доп. ДВ бр. 93 от 24.11.2009 г.) се уреждат условията, реда и начина за контрол на качеството на течните горива след тяхното производство, при внос – след освобождаване от митнически контрол, при разпространението им, включително на бензиностанции и в резервоари на горивни инсталации.

С Наредбата се регламентират изискванията за качеството на биодизела, съгласно БДС 14 214. Във връзка с характеристиките на масово използваните в България нискоолеинови сортове слънчоглед е предложен преходен период до 31.12.2010 г., позволяващ преминаване от норма на йодното число 140 г I/100 г към нормата по стандарт – 120 г I/100 г.

1.6. Наредба за условията и реда за подпомагане на производителите на енергийни култури

Наредба № 9 от 2.05.2007 г. за условията и реда за подпомагане на производителите на енергийни култури е издадена от Министерството на земеделието и храните (издадена от министъра на земеделието и горите, обн., ДВ, бр. 37 от 8.05.2007 г., изм. и доп., бр. 4 от 15.01.2008 г.). Наредбата е разработена на основание § 35 от Закона за подпомагане на земеделските производители и урежда условията и реда за предоставяне на директни плащания на хектар на площите засети с енергийни култури.

Наредбата транспонира изискванията, залегнали в Регламент на Съвета 1782/2003, установяващ общи правила за директни насърчителни схеми по общата земеделска политика и регламентиращ определени насърчителни схеми за земеделските производители, както и Регламент на ЕК 1973/2004, определящ подробни правила за прилагане на Регламент на Съвета 1782/2003 по отношение на насърчителните схеми по част IV и IVa и използването на заделените земи за производство на суровини.

Според тази наредба земеделските стопани получават директни плащания на хектар за производството на енергийни култури, които са предназначени за производството на енергийни продукти и за които министърът на земеделието и храните е утвърдил представителни добиви. Размерът на субсидиите възлиза на 45 €/ha² за 2009 г.

II. Национални цели за потреблението на биогорива

В съответствие с разпоредбите на ЗВАЕИБ, с Решение по точка № 2 от протокол №43 от заседание на Министерския съвет, проведено на 15 ноември 2007 г., е приета Национална дългосрочна програма за насърчаване на потреблението на биогорива в транспортния сектор 2008-2020 г. В програмата са определени националните индикативни цели за насърчаване на потреблението на биогорива в страната за периода 2008-2020 г.

Определени са следните национални индикативни цели за потреблението на биогорива в транспортния сектор: 2008 г. – 2 %, 2009 г. – 3,50 %; 2010 г. – 5,75 %; 2015 г. – 8,00 %; 2020 г. – 10,00 %.

С приетите през 2009 г. изменения в ЗВАЕИБ са въведени по-ниски задължителни изисквания за процентното съотношение на биокомпонентите в сместие на горивата с цел осигуряването на реалистични условия за бизнеса за постигането на техническата готовност за смесване и съответствие с показателите за качество на смесените горива.

Предстоящите законодателни инициативи по измененията в ЗВАЕИБ, ЗЧАВ и свързаните подзаконови нормативни актове, които произтичат от транспонирането на Директива 2009/28/ЕС за насърчаване използването на енергията от възобновяеми енергийни източници и разработването на Националния план за действие за енергията от възобновяеми източници до 2020 г. следва да осигурят поэтапното достигане на Европейските цели за 2020 г., съобразено с специфичните национални условия.

---

² Държавен фонд „Земеделие“ <http://www.d fz .bg/bg/direktni-plashtania-na-plosht/shemi-i-merki/podpomagane-proizvoditelite-na-energijni-kulturi/>

III. Производство и потребление на биогорива в България през 2009 г.

Потреблението на биогорива в страната е незначително. В таблица 2 са представени данни от Националния статистически институт за потребените, съответно през 2006 г., 2007 г. и 2008 г. биодизел, бензини и дизелови горива в сектор Транспорт.

Таблица 2: Потребление на биодизел, бензини и дизелови горива - 2006, 2007 и 2008г.³

Видове горива в транспорта	Мярка	2006	2007	2008
Биодизел	t	9 431	4 036	4260
Биодизел	ktoe	5	2	4
Бензини и дизелови горива	ktoe	2 049	1 977	2118
Дял на биодизела в потреблението на бензини и дизелови горива в сектор Транспорт	%	0,2 %	0,1 %	0,18 %

Потребените количества биодизел през 2008 г. са в размер на 4 260 т, в т.ч. 1 964 т са реализирани като смеси и 2 296 т като чист биодизел.

По предварителна информация на Министерство на икономиката, енергетиката и туризма през 2009 г. производството на биодизел е 18 455, 5 т, като от тях са потребени в страната 350 т, останалите количества са изнесени. Окончателната информация за потреблението на биогорива, бензини и дизелови горива в страната ще бъде представена в Енергийните баланси за 2009 г. на Националния статистически институт в края на 2010 г.

От представените по-горе данни може да се направят следните изводи:

- Производството на биодизел през 2009 г. е нарастнало.
- Потреблението на биогорива за сектор „Транспорт“ в страната все още е незначително, въпреки въведеното от 1 януари 2008 г. законово задължение за смесване на течни горива с биогорива за нуждите на транспорта.
- В резултат на това се очаква и заложената цел за 2009 г. от 3,5 % дял на биогоривата в потреблението на бензини и дизелови горива да не бъде постигната.

С оглед преодоляване на тази негативна тенденция през 2009 г. беше извършено следното:

- На 11 декември 2009 г. беше приет от Народното събрание Закон за изменение и допълнение на Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата (ЗВАЕИБ).

³ Източник: Енергийни баланси 2008 г., Национален статистически институт

- Със средства от държавния бюджет е осигурено оборудване за изпитване на чисти биогорива от Държавната агенция за метрологичен и технически контрол;
- Считано от 24 ноември 2009 г. е в сила нулевата акцизна ставка за чистия биодизел и чистия биоетанол и намалената акцизна ставка за смесите на биогорива с течни горива, в които съдържанието на биокомпонент е от 4 до 5 на сто включително;
- Предвид слабата популярност на биогоривата сред населението и с оглед преодоляване на първоначалния скептицизъм за тяхното въвеждане, през 2009г. с участие на МИЕТ са реализирани множество медийни прояви, интервюта по различни медии, презентации в семинари, кръгли маси, срещи с представители на бизнеса, потенциални инвеститори и др. заинтересовани страни с оглед разясняване на европейската и националната политика в тази сфера.
- В началото на 2009 г. стартира проект за разработване и разпространение на медиен продукт за популяризиране сред населението използването на биогорива за нуждите на транспорта. Проектът приключи през месец март с провеждането на разпространителка кампания в 19 големи градове на България, като бяха разпространени над 1 млн. брошури.

IV. Потенциал на България за производство на енергийни култури и биогорива

IV.1. Отглеждане на енергийни култури

В България съществуват благоприятни климатични условия за отглеждането на маслодайни и зърнени култури. Според направени проучвания България разполага с достатъчно площи, които да обезпечат производството на биогорива с необходимите за тази цел суровини, без хранително-вкусовата промишленост да бъде засегната неблагоприятно.

В таблица 3 е представена прогноза за производството на биогорива и необходимите площи за отглеждането на енергийните култури⁴.

Таблица 3: Прогноза за производството на биогорива и необходимите площи за отглеждането на енергийните култури

Биогорива	2008		2009		2010		2015		2020	
	kt	Площи, ha	kt	Площи, ha	kt	Площи, ha	kt	Площи, ha	kt	Площи, ha
Биоетанол	9,7	8 767	16,0	14 497	24,5	22 664	33,4	30 924	37,0	34 238
Биодизел	34,2	58 524	63,3	108 290	108,7	185 925	185,2	316 862	277,5	474 763
Общо	43,9	67 297	79,3	122 787	133,2	208 589	218,6	347 786	314,5	509 001

⁴ Източник: Национална дългосрочна програма за насърчаване на потреблението на биогорива в транспортния сектор 2008-2020 г., Министерство на икономиката и енергетиката и министерство на транспорта

С оглед изпълнение на националната индикативна цел за 2009 г., потреблението на биогорива трябва да достигне 79,3 кт, като необходимите площи за тяхното производство възлизат на 122 787 ха. Необходимите площи за постигане на националната индикативна цел от 5,75 % биогорива през 2010 г. възлизат на 208 589 ха, което представлява 6,7 % от обработваемите площи (3 122 516 ha) през 2009 г.⁵

България притежава отлични природни условия за развитие на селскостопанския и горския сектор. Благоприятният климат за производство на различни култури и наличието на селскостопански земи, както и на традиции допринасят за добре развито растениевъдство и животновъдство.

Използваната земеделска площ през 2009 г. е 5,03 млн. ха или 45,3 % от територията на страната. Обработваемите земи през 2009 г. представляват около 3,12 млн. ха или 62,1 % от използваните земеделски площи в страната. През 2009 г. угари са наблюдавани върху 196 336 ха или 6,3 % от обработваемата земя и 3,9 % от използваните земеделски площи, което представлява с 14,4 % по-малко от 2008 г.

Общият добив на основните земеделски култури⁶ през 2009 г., част от който е използван като суровина за производство на биогорива в страната е:

- Пшеница – Площите засети с пшеница през 2009 година са 1 254 151 ха. Наблюдава се увеличение с 12,5 % спрямо 2008 година. Пшеницата е културата с най-голям относителен дял от обработваемата земя на страната - 40,2 %. Прогнозното производство на пшеница към 01.07.2009 година възлиза на 4,0 ÷ 4,6 млн. тона. Прогнозният добив на пшеница за 2009 г. е 4,35 т/ха.
- Царевицата се явява втората по значение земеделска култура след пшеницата. Засетите площи с царевица възлизат на 303 881 ха през 2009 г., което представлява 9,7 % от обработваемата земя и 6 % от използваните земеделски площи на страната.
- През 2009 год. слънчоглед е засят на 687 209 ха Това представлява 22,0 % от обработваемата земя, 85,7 % от засетите площи с маслодайни култури и 13,7 % от използваните земеделски площи на страната. Слънчогледът засят върху угари през 2009 година е 3,3%. Засетите площи със слънчоглед намаляват спрямо предходната година с 5,1 %.
- Засетите площи с рапица през стопанската 2008/2009 година в страната възлиза на 10 130 ха и представлява много малка част от обработваемите площи в страната.

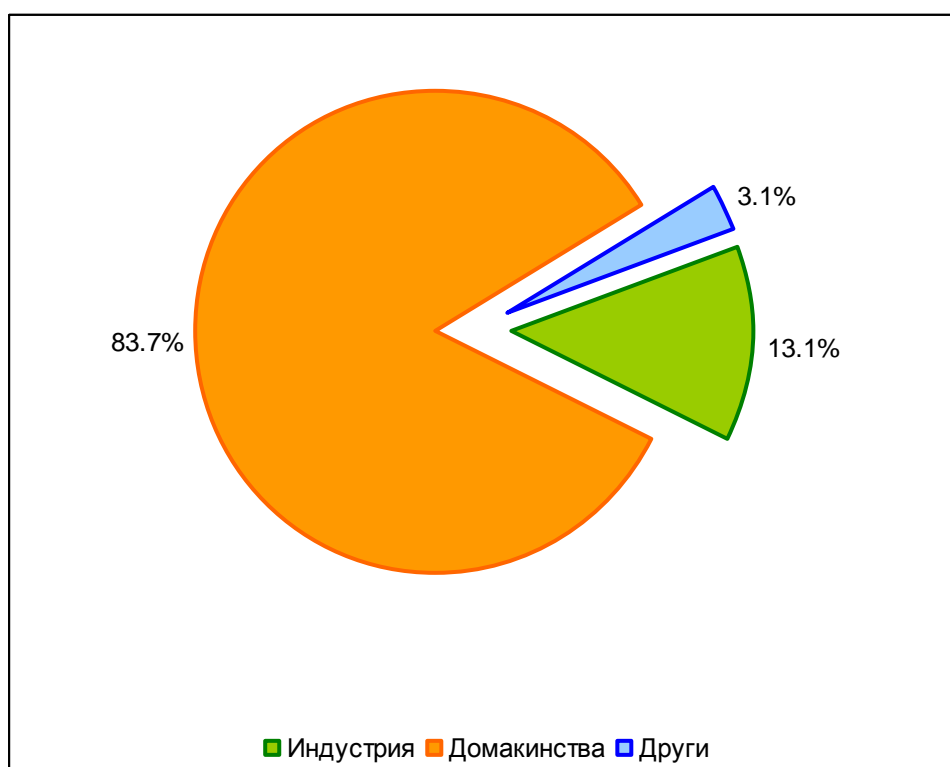
⁵ Източник: БАНСИК 2009 – Окончателни резултати за заетостта и използването на територията на България през 2009 г., отдел „Агрозистатистика“, Министерство на земеделието и храните

⁶ Източник: Анкета „Добиви от земеделски култури – реколта 2009“, Министерство на земеделието и храните

IV.2. Производство на биомаса за енергийни цели

В периода 1997 – 2008 г. потреблението на биомаса в страната е нараснало почти 3 пъти и през 2008 г. възлиза на 772 kt_оe⁷. Използваните видове биомаса за енергийни цели (не са включени биогоривата), в основната си част са дървесните горива, индустриалните дървесни отпадъци и растителни отпадъци. Дървесните горива се състоят почти изключително от дърва за огрев (над 99 % от общото количество дървесни горива). През последните години нараства потреблението отпадъци получени от целулозно-хартиената, дървообработващата и хранително-вкусовата промишленост.

През 2008 г. относителният дял на биомасата в крайното потребление на енергия в страната е 7,2 %.

Фигура 1

IV.3. Мощности за производство на биогорива

В България съществуват производствени мощности за 368 100 т/год. биогорива⁸, от които към 2008 г. са инсталирани мощности за производство на биодизел - 338 100 т/год. и 30 000 т/год на биоетанол.

V. Заключение

Производството на биогорива се базира на местни суровини, което би спомогнало за подобряване на сигурността на доставките. За България, биогоривата са

⁷ Източник: Енергийни баланси за 2008 г., Национален статистически институт

⁸ Източник: Национална асоциация по биогорива в България

една алтернатива на бензиновите и дизеловите горива, които дават възможност за намаляване на зависимостта от внос на горива и допринасят за сигурността на енергийните доставки.

Заместването на горивата от нефтен произход с биогорива е една от възможностите за усвояване на енергийния потенциал на ВЕИ в страната, в частност на биомасата. Това ще доведе, както до по-рационално използване на обработваемите земи, така и до оползотворяване на запустелите територии в страната. Същевременно, цялостния процес от отглеждането на енергийни суровини до дистрибуцията и потреблението на биогорива ще допринесе за по-голяма заетост на населението, особено в икономически слабо развитите региони на страната.

По-широкото използване на биогоривата, в различни сектори като градски транспорт, вътрешен транспорт в производствени предприятия и пристанища ще доведе до намаляване общите емисиите на парникови газове, подобряване на екологичната обстановка и качеството на живот в райони с високи нива на концентрация на емисии в атмосферния въздух.